

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/57/2017
Identifikačné číslo spisu: 8211200723
Dátum vydania rozhodnutia: 15.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8211200723.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Mgr. K. L. bývajúcej v R., zastúpenej JUDr. Evou Hudákovou, advokátkou so sídlom v Bardejove, Dlhý rad 17, proti žalovaným 1. C. C., bývajúcemu v R., 2. Y. C. bývajúcej v R., zastúpeným JUDr. Jánom Garajom, advokátom v Prešove, Hlavná 137, o určenie vecného bremena, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp.zn. 1C/28/2011, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. septembra 2015 sp.zn. 7Co/141/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ a 2/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bardejov rozsudkom z 3. februára 2015 č.k. 1C/28/2011-257 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zriadenia práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu - práva prechodu cez pozemok žalovaných 1/ a 2/ EKN 556/2 - ostatné plochy vo výmere 99 m², zapísané v katastri nehnuteľností Správy katastra v Bardejove na LV č. X, nehnuteľnosti - garáži súpisné č. 71317 nachádzajúcej sa na parcele 391/2 - zastavané plochy a nádvorcia vo výmere 43 m² zapísanej v katastri nehnuteľností Správy katastra v Bardejove na LV č. XX.

2. Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 28. septembra 2015 sp.zn. 7Co/141/2015 rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). V odôvodnení rozhodnutia sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Mal za to, že žalobkyňa ničím právne významným nepreukázala právny dôvod oprávňujúci ju (aj jej právnych predchodcov) vykonávať právo zodpovedajúce vecnému bremenu prechodu cez sporné nehnuteľnosti, a to už od roku 1966. Tvrdené dlhodobé užívanie sporných nehnuteľností na prechod samo o sebe pre nadobudnutie práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu nestačí.

3. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podala dovolanie zo 7. decembra 2015 žalobkyňa. Navrhla rozsudky súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala, že

odvolací súd nepostupoval správne, keď neakceptoval návrhy na vykonanie dôkazov. Nesprávne vyhodnotil dôkazy a nesprávne právne posúdil vec. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberala skutkový a právny stav veci.

4. Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu navrhli dovolanie odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Dovolanie žalobkyne bolo podané pred 1. júlom 2016, za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Pokiaľ bolo dovolanie v čase jeho podania prípustným prostriedkom nápravy, umožňujúcim dovolací prieskum, potom tieto účinky (a následky) sa uznávajú i v budúcnosti.

7. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP).

8. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, ktoré nebolo podľa § 238 ods. 1 až 3 OSP procesne prípustné.

9. S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá OSP, ktoré ukladalo dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 ods. 1 OSP neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 OSP, ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nebolo prípustné podľa § 237 OSP (pozri napríklad R 117/1999, R 34/1995). Podľa tohto ustanovenia bolo dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrila do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

10. Žalobkyňa procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ OSP netvrdila a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nemožno vyvodíť.

11. Žalobkyňa v dovolaní výslovne namietala odňatie možnosti konať pred súdom, teda vadu v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ OSP, ktorá mala spočívať v tom, že odvolací súd nesprávne vyhodnotil predložené dôkazy, nezistil správne skutkový stav veci a vec nesprávne právne posúdil.

12. Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP rozumel procesne nesprávny postup súdu znemožňujúci realizáciu procesných oprávnení strany sporu, ktoré mu poskytoval OSP [v zmysle § 18 OSP mali účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd bol povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - pozri napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 OSP), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 OSP), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným

dôkazom (§ 123 OSP), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 OSP), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 OSP)].

13. Po preskúmaní obsahu spisu dovolací súd nezistil žiadne porušenie procesných predpisov zo strany súdov nižšieho stupňa, ktorým by došlo k odňatiu možnosti žalobkyne konať pred súdom. Dovolateľka svoju argumentáciu o existencii vady v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP nezaložila na tvrdení, že súdy jej odňali, či upreli niektoré z jej procesných oprávnení priznaných jej občianskym súdnym poriadkom, ale namietala vady súvisiace s dokazovaním, ktoré podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu neboli považované za odňatie možnosti konať pred súdom.

14. Dokazovanie bola časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytváral poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týkal, v sebe obsahoval i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu boli potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd v občianskom súdnom konaní nebol viazaný návrhmi strán sporu na vykonanie dokazovania a nebol povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, bolo vždy vecou súdu (pozri § 120 ods. 1 OSP), a nie strán sporu. Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonával všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nebolo možné vyvodiť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu bolo prípustné podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP (viď R 125/1999). Nevykonanie určitého dôkazu mohlo mať za následok (len) neúplnosť skutkových zistení (vedúci prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), ktorá však zakladala tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ OSP nie však procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 OSP. Tzv. iná procesná vada (v § 237 ods. 1 OSP neuvedená) bola síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ OSP), úspešne však mohla byť uplatnená iba v procesne prípustnom dovolaní, čo však nie je prípad tejto prejednávanej veci.

15. Ani nesprávne vyhodnotenie dôkazov, ktoré žalobkyňa v dovolaní tiež naznačuje, nebolo vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 OSP. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotil niektorý z vykonaných dôkazov, mohlo byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladala prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP. V prípade nesprávneho hodnotenia dôkazov nešlo o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (pozri R 42/1993).

16. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že postup súdu v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávneho skutkových zistení a skutkových záverov nešlo o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ OSP (obdobne tiež R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000).

17. Neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení mohlo prípadne viesť k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ OSP); vadu takej povahy ale bolo možné úspešne uplatniť iba v procesne prípustnom dovolaní (o tento prípad ale v danej veci nešlo). Sama tzv. iná vada prípustnosť dovolania nezakladala.

18. Námetka žalobkyne, že k procesnej vade konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ OSP došlo v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacieho súdu, neobstojí. Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, mohlo byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ OSP v prípade, ak bolo dovolanie prípustné.

19. Právnym posúdením bola činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci bol omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov išlo vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci (omyl súdu pri aplikácii práva na zistený

skutkový stav) bol síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladal (nemal základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 OSP a nespôsoboval zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené a ňou uvádzané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 OSP. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nešlo.

20. Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania žalobkyne nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 OSP, ani z ustanovenia § 237 ods. 1 OSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobkyne podľa § 447 písm. c/ CSP ako procesne neprípustné odmietol.

21. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.